

* Στη Δοξιακή Έωση οι γραφειοκράτες ήθελαν να βγν πλμρνονταν καλά, αλλά είχαν τρομακτική δύαμη να επηρεάζουν την κοινωια.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ

Η ιστορία όλων των βέχρi τώρα κοινωιων, είναι ιστορία ταξικών αγώνων

Ελεύθερος και δούλος, πατρικίος και πληθικός, βαρόνος και δουλοπαροικίος, μαύσπορς και κλάσας, με μια λέξη καταπιέσις και καταπιεζόμενος, βρίσκονται σε μια ακατάπαυστη αναθέση μεταξύ τους. κάνουν αδιακόνη αγώνα, έναν αγώνα που τελειώνει κάθε φορά με το μετασχηματισμό ολόκληρης της κοινωιας ή με την από κοινού καταστροφή των τάξεων

ΠΑΝ ΤΙΣ ΤΑΞΕΙΣ

Η εμφάνιση των τάξεων είναι φαινόμενο ιστορικό. Δεν υπήρχαν πάντα : τάξεις, ούτε θα υπήρχαν πάντα.

Η πρώτη βροφή κοινωιακής οργάνωσης που εμφανίζεται στην ιστορία της ανθρωπότητας, η πρωτόγονη κοινωιακή, ήταν κοινωια αταξική.

Υπήρχε ένας υποτυπώδης καταμερισμός εργασιών, ο φυσικός βασικά ανάμεσα στα δύο φύδα. Οι άνθρωποι ζούσαν εφάρμημένοι σε μέγιστο βαθμό από τη φύση. Από αυτήν τρέπονταν, από αυτήν κάλυπταν όλες τις στοιχειώδεις ανάγκες της ζωής

Η παραγωγικότητα της εργασίας ήταν τόσο χαμηλή που δε δημιουργούσε υπερπλοϊόν.

Ήταν μόνο για τη συντήρηση και αναπαραγωγή της φυλής. Δεν υπήρχαν διαφορές και ανισότητες μεταξύ των ανθρώπων, όλοι είχαν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις.

ΕΡΩΤΗΜΑ Από πού δεν ήταν η πρωτόγονη κοινωνία περιορισμένη σε τάξεις, πώς στη συνέχεια χωρίστηκε σε τάξεις;

Η ανάπτυξη των εργασιών, η ανακάλυψη και ανάπτυξη της γεωργίας και κτηνοτροφίας, δημιούργησε τις προϋποθέσεις για τον κοινωνικό καταμερισμό της εργασίας

Αυξάνεται η παραγωγικότητα της εργασίας αρχίζουν να παρασιτώνται πλεονάζοντα προϊόντα και η συγκεκριμένη ομάδα που τα παράγει έχει τη δυνατότητα να τα ανταλλάσσει

Δημιουργούνται προϋποθέσεις εμφάνισης της ατομικής ιδιοκτησίας και της δουλείας, εφόσον από την εργασία δημιουργείται περίσσειρα, που είναι δυνατό να το ιδιοποιηθούν οι κάτοχοί του.

Αρχίζει, δηλαδή, η αποσύνθεση του πρωτόγονου κοινοτικού συστήματος και η διαίρεση της κοινωνίας σε τάξεις. Εμφανίζεται, η πρώτη, ιστορικά, ταξική κοινωνία, που είναι η δουλοκτητική. Αυτό γίνεται ανάμεσα στην 4^η και 3^η περίου χιλιετηρίδα π.χ.

Η παραγωγικότητα της εργασίας ήταν τόσο χαμηλή που δε δημιουργούσε υπερπλέον.
 Ήρτανε μόνο για τη συντήρηση και αναπαραγωγή της φυλής. Δεν υπήρχαν διαφορές και αναθέσεις μεταξύ των ανθρώπων, όλοι είχαν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις.

ΕΡΩΤΗΜΑ: Από πού δεν ήταν η πρωτόγονη κοινότητα χωρισμένη σε τάξεις, πώς στη συνέχεια χωρίστηκε σε τάξεις;

Η ανάπτυξη των εργασιών, η ανακάλυψη και ανάπτυξη της γεωργίας και κτηνοτροφίας, δημιουργήσε τις προϋποθέσεις για τον κοινωνικό καταμερισμό της εργασίας.

Αυξάνεται η παραγωγικότητα της εργασίας αρχίζουν να παρουσιάζονται πλεονάζοντα προϊόντα και η συγκεκριμένη ομάδα που τα παράγει έχει τη δυνατότητα να τα ανταλλάσσει.

Δημιουργούνται προϋποθέσεις εμφάνισης της ατομικής ιδιοκτησίας και της δουλείας, εφόσον από την εργασία δημιουργείται περίσσεια, που είναι δυνατό να το ιδιοποιηθούν οι κάτοχοί του.

Αρχίζει, δηλαδή, η απουσία του πρωτόγονου κοινοτικού συστήματος και η διαίρεση της κοινότητας σε τάξεις. Εμφανίζεται, η πρώτη, ιστορικά, ταξική κοινότητα, που είναι η δουλοκτητική. Αυτό γίνεται ανάμεσα στην 4^η και 3^η περίπου χιλιετηρίδα π.χ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΤΑΞΕΩΝ

Κοινωνική τάξη: Διαχωρισμός των ατόμων σε κοινωνικές τάξεις είναι το εισόδημα και γενικά η περιουσιακή τους κατάσταση, η καταγωγή τους, το μορφωτικό τους επίπεδο, το επάγγελμά τους, ο τόπος διαμονής.

Τα μέλη μιας κοινωνικής τάξης έχουν κοινά πρότυπα συμπεριφοράς, τα οποία είναι διαφορετικά από τα αντίστοιχα πρότυπα μιας άλλης κοινωνικής τάξης αναφορικά με διάφορες εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής (π.χ. ενδιαφερολογικές προτιμήσεις, προτιμήσεις γυμναστικής, χορού κλπ)

HARL MARX & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ

Αν και οι κοινωνικές τάξεις σημαίνουν ένα βασικό θέμα στις αναλύσεις του Karl Marx, εντούτοις ο ακριβής προσδιορισμός της έννοιας της κοινωνικής τάξης δεν είχε δοθεί από τον ίδιο.

Στα έργα της νεότητας του στα οποία υιοθετεί μια φιλοσοφική και κοινωνιολογική οπτική, φαίνεται να αναδεικνύει τον ψυχολογικό παράγοντα για τη συγκρότηση της κοινωνικής τάξης.

Στα υστερα έργα υιοθετεί ιστορική και οικονομική οπτική, φαίνεται να θέτει τις παραγωγικές δυνάμεις και τις παραγωγικές σχέσεις στο επίκεντρο της συγκρότησης του πάνω στον καθορισμό της κοινωνικής τάξης.

Ο Μαρξ δεν περιορίστηκε σαν ανάδειξη μόνο των δύο κεντρικών κοινωνικών τάξεων στον καπιταλιστικό κοινωνικό σχηματισμό. Άλλοτε κάνει λόγο για πέντε άλλοτε για οκτώ και άλλοτε για εφτά τάξεις

Στα έργα που προηγούνται του Κομμουνιστικού Μανιφέστου διακρίνει πέντε τάξεις

- α) χειροτέχνες
- β) ασσοί
- γ) μικροασσοί
- δ) αγρότες
- ε) προλετάριοι

Στο έργο που συνέγραψε με τον Ingles, Επανάσταση και Αντεπανάσταση στη Γερμανία, αναφέρει οκτώ διαφορετικές τάξεις για τη Γερμανία μέχρι το 1848: ευγενείς φεουδάρχες, ασσοί, μικροασσοί, μεγάλοι και μικροί μορατές, μικροί ελεύθεροι χωρικοί, δουλοπάροικοι, αγροεργάτες και βιομηχανικοί εργάτες.

Στο βιβλίο του Ταξινού αγώνες στη Γαλλία 1848-1850, διακρίνει επτά τάξεις: αστική τάξη του χρήματος, βιομηχανική αστική τάξη, εμπορική αστική τάξη, μικροασσοί, αγροτική τάξη, προλεταριακή τάξη και το υπο-προλεταριάτο.

Ο Μαρξ υποστήριξε ότι σαν παρτί της καπιταλιστικής κοινωνίας αυτές οι τάξεις θα περιοριζόταν στις δύο βασικές κοινωνικές τάξεις, την αστική και την εργατική τάξη. Ως υπόλοιπες, ενδιάμεσες τάξεις τις ονόμαζε <<μεταβατικές τάξεις>>, με την

ΕΝΝΟΙΑ ότι επρόκειτο για ταξικές ομάδες οι οποίες ήταν επιβιώσει του προηγούμενου συστήματος παραγωγής.

Η καπιταλιστική κοινωνία χαρακτηρίζεται από τον ταξικό ανταγωνισμό, δηλαδή την πάλη μεταξύ των δύο κύριων τάξεων.

Οι δύο κύριες τάξεις είναι η αστική τάξη, η οποία κατέχει τα μέσα παραγωγής και η εργατική τάξη/προλεταριάτο, η οποία δεν κατέχει παρά μόνο την εργασιακή της δύναμη.

Η θέση του ατόμου στον καταμερισμό της εργασίας και η σχέση του προς τα μέσα παραγωγής αποτελούν τα κριτήρια ένταξης του/της σε μία κοινωνική τάξη.

Η σχέση μεταξύ των τάξεων είναι μία σχέση εκμετάλλευσης, άρα και εξουσίας.

Το έδαφος αυτής της εκμεταλλευτικής σχέσης είναι η καπιταλιστική οργάνωση της εργασίας.

Πηγή της εκμετάλλευσης και του κέρδους για τους καπιταλιστές είναι η υπεραξία.

○ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

○ ανταγωνιστικός χαρακτήρας της καπιταλιστικής κοινωνίας αποτελεί την κίνητρο ψυχδού της ιστορικής αλλαγής.

Κατά τον Μαρξ, οι παραγωγικές δυνάμεις υπι-
 βάσαν στο εσωτερικό της καπιταλιστικής κοινωνίας.

Οι ίδιοι καπιταλιστές επιδιώκουν τη βελτίωση των
 μέσων παραγωγής, με αποτέλεσμα αφενός την
 ανάπτυξη της παραγωγικής δυνατότητας και αφετέ-
 ρου την απώλεια θέσεων εργασίας λόγω της υπερα-
 ζήτησης της ανθρώπινης εργασίας με τεχνολογικά
 μέσα.

Επίσης, η αντίφαση μεταξύ του αυξανόμενου πλούτου
 και της αυξανόμενης αθλιότητας θα οδηγήσει
 στον επαναστατικό μετασχηματισμό της κοινωνίας.

Ο επαναστατικός μετασχηματισμός που θα πραγματοποιη-
 νοθεί από το προλεταριάτο θα οηάνει το τέλος
 των τάξεων και την εξαφάνιση του ανταγωνιστικού
 χαρακτήρα της ταξικής, καπιταλιστικής κοινωνίας.

ΜΑΡΧ ΜΑΡΧ & ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Αναγκαίτη προϋπόθεση για την άρση της
 εκμετάλλευσης είναι η ταξική συνειδητοποίηση
 και η κινηματική συνδρομική δράση από την πλευρά
 της εργατικής τάξης.

Για τον Μαρξ και πολλούς μαρξιστές, το προλεταριά-
 το ήταν η τάξη αυτή η οποία είχε ως ιστορική
 αποστολή την κατάργηση όλων των κοινωνικών
 τάξεων και έτσι την χειραφέτηση και την
 ανέλευθέρωση όλης της ανθρωπότητας.

Την ανόρθωση της ταξικής συνειδησης θα την
 εφασκίδιζε η ανάπτυξη και υλοποίηση της

κατάλληλος ταξικός ιδεολογίας

Όπως έχει γραφεί ο Μένιν μια πρώτη πρόχειρη βιασά του έργου του Marx οδηγεί στο συμπέρασμα ότι στο έργο αυτό οι αντίτιδες τάξεις παρουσιάζονται σαν δύο στρατοί παρταχθέντοι και έτοιμοι για μάχη.

MAX WEBER & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ

Αντιθέτα από τον Karl Marx (παραγωγική), στον Max Weber, οι κοινωνικές τάξεις δοθούνται στην ομάδα της αγοράς, στην ομάδα κυκλοφορίας των αγαθών (διανομή, κατανομή κλπ).

Ο ίδιος ο M. Weber αλλά και νεοβελνεριανές προσεγγίσεις βλέπουν εδώ να διαμορφώνεται μια κοινωνική διαστρωμάτωση με βάση τους τρόπους ζωής («συνειστές ομάδες») ή τις καταναλωτικές πρακτικές που ενέχουν θέση πρακτικών διακρίσεων (όπως P. Bourdieu).

Ο Βέβνερ εισηγείται τρόπους ταξικής στρωμάτωσης που δεν σπριζονται στις τάξεις αλλά στο στάτους, προσθέτοντας στην ταξική διακρίση του Marx τα άτομα των βεσσαιών στρωμάτων που αρκούνται να ταξινομηθούν ως προλεταριοί, χωρίς όμως να ανήκουν στην τάξη των καπιταλιστών. Οι συνεισδυτές κοινότητες του Βέβνερ λοιπόν ομάδες στάτους! Κοιράζονται κοινά νομισματικά και καταναλωτικά πρότυπα που διαμορφώνουν βέσσι από ένα κοινό τρόπο ζωής, για θεμελιώδη αίσθηση ταυτότητας.

Η βελτιωμένη έκδοση της διαμόρφωσης της οικονομικής ανισότητας θεωρείται στην κατανομή και όχι την παραγωγή. Διακρίνει τους ιδιοκτήτες ή τις τάξεις που έχουν ιδιοκτησία και διαθέτουν κεφάλαιο, καθώς και τις εμπορικές τάξεις με «θετική προνομία» όπως οι αυταί που κατέχουν αγαθά, υπηρεσίες και δεξιότητες που μπορούν να τις διαθέσουν στην αγορά. Από την άλλη «αρνητικά» προνομία έχουν οι τάξεις που περιλαμβάνουν τους ανελεύθερους, τους άπορους και όλους τους εργατές.

Οι κοινωνικές τάξεις είναι φαινόμενο της Νεωτερικότητας. Σύμφωνα με αυτή την άποψη οι δούλοι της Αρχαίας εποχής δεν είναι κοινωνική τάξη αλλά ηθική ομάδα.

Απαραίτητος όρος διακρίσιμης μιας κοινωνικής ομάδας είναι ο ιδιαίτερος τρόπος ζωής της ομάδας αλλά και οι προνομιές που δέτεται για την είσοδο νέων μελών σε αυτή.

Διαφοροποιούνται έτσι τα θετικά προνομιούχα σφαιρικά ταξοφόρα προς τις υψηλές εισοδηματικές κλίμακες και τα αρνητικά προνομιούχα σφαιρικά προς τις χαμηλές εισοδηματικές κλίμακες. Ενδιάμεσα υπάρχει ο χώρος των μεσαίων σφαιρών.

Βασικός προσδιοριστικός παράγοντας εισόδημα στα «θετικά προνομιούχα σφαιρικά» είναι το εισόδημα.

Οι μηδές που αντλούνται τα εισοδήματα είναι
δύο α) ιδιοκτησία
β) επένδυση

WEBER & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΣΗ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Κοινωνική θέση ονομάζεται μια τυπικά
δραστηριοποιημένη, θετική ή αρνητική, προνομιού-
χος θέση στην κοινωνική ελιτίση, θεμελιωμένη
σε α) τρόπο ζωής
β) στον τρόπο ζωικής παιδείας
γ) κύρος καταγωγής ή επαγγελματός.

Οι διακρίσεις της κοινωνικής κατάστασης ή
θέσης ποικίλλουν συχνά ανεξάρτητα από τις ταξικές
διακρίσεις και η κοινωνική ελιτίση μπορεί να
είναι θετική ή αρνητική.

Η κατοχή πλούτου κατά κανόνα τείνει να αποφέρει
και υψηλή κοινωνική θέση, υπάρχουν όμως πολλές
εξαιρέσεις.

Ενώ η κοινωνική τάξη προσδιορίζεται αντικει-
μενικά, η κοινωνική θέση ή κατάσταση εξαρτάται
από τις υποκειμενικές εκτιμήσεις των ανθρώπων.

Οι κοινωνικές τάξεις προκύπτουν από οικονομικούς
παράγοντες που συνδέονται με την ιδιοκτησία και
τα εισοδήματα. Η κοινωνική κατάσταση ή θέση
καθορίζεται από τους διαφορετικούς τρόπους ζωής
που ακολουθούν οι διάφορες ομάδες.

Η ιεράρχηση των κοινωνικών ομάδων βάσει της
κοινωνικής τους θέσης ή κατάστασης αναπαρο-

πριζεί τις σχέσεις εξουσίας οι οποίες επιηρατούν σε κάθε κοινωνία. Έτσι, η κοινωνική σφαιράση απεικονίζει μια σειρά κοινωνικών διαχωρισμών, τρόπων ζωής ευκαρπών επιβίωσης υπό το πρισμα των σχέσεων εξουσίας.

ΜΑΡΧ VS WEBER: ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ

Έτσι ο Μαρξ διαχωρίζει τις κοινωνικές τάξεις χονδρικά ανάμεσα στην πλούσια βιοημπρία των καπιταλιστών και στην εφεία βιοημπρία της εργατικής τάξης.

Ο Weber θεωρείσε ότι δεν ήταν σαφώς ο σαφής διαχωρισμός των τάξεων. και αυτό διότι «αναγκάριζε την ύπαρξη πολλαπλών διαίρεσεων με βάση τόσο τα υλικά αυτηέροντα όσο και την κοινωνική θέση κύρους».

Αρα δεδομένης της ανισότητας των τάξεων, ο Weber αν και αναγκάριζε την σημασία των ταξικών συγκρούσεων ωστόσο πίστευε ότι δεν είναι τόσο σημαντικές και ότι ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής δεν θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια γενικευμένη συγκρούση μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας. Εξάλλου θεωρείσε ότι η ανισοημότητα των εργατικών τάξεων δεν μπορεί να οδηγήσει σε κοινό αγώνα διότι «η φεσάρα τάξη των χαρτοχιακάδων» δεν αναπτύσσει κοινή ταξική συνείδηση με την εργατική τάξη των χειρωνακτών.

Αν και ο Weber δέχεται την άποψη του Μαρξ ότι η τάξη θεμελιώνεται σε αντικειμενικά δεδομένες οικονομικές συνθήκες, εκείνος θεωρεί ότι υπάρχει μια μεγαλύτερη ποικιλία παραγόντων, από εκείνους που αναγκάριζε ο Μαρξ, οι οποίοι είναι επίσης σημαντικοί για τον σμπαρισμό των τάξεων.

Σύμφωνα με τον Βέβερ οι ταξικές διακρίσεις προέρχονται όχι μόνο από τον έλεγχο ή την έλλειψη έλεγχου των μέσων παραγωγής αλλά και από οικονομικές διαφορές που δεν έχουν καμία άμεση σχέση με την ιδιοκτησία. Τέτοιοι πόροι περιλαμβάνουν τις δεξιότητες και τα διαπιστευτήρια ή τυπικά προσόντα τα οποία αφορούν τους τύπους εργασίας που μπορούν οι άνθρωποι να αποκτήσουν

Marx Vs Weber: Κοινωνικές Τάξεις - Εργατική Τάξη

Αναφορικά με την εργατική τάξη ο Marx αναφέρεται στην ανάγκη ανάπτυξης κοινωνικής δράσης ως αντίθεση στην εκμετάλλευση της άρχουσας τάξης

Η ανάπτυξη της κοινωνικής δράσης προϋποθέτει την ανάπτυξη της ταξικής συνείδησης. Ο συνδυασμός των δύο οδηγεί σε ταξική σύγκρουση με σκοπό την κατάργηση του καπιταλιστικού συστήματος.

Η ταξική σύγκρουση κατά τον Marx είναι δομικό και όχι συγκυριακό στοιχείο του καπιταλιστικού

Ο Weber θεωρούσε την εργατική τάξη πολιτικά ανίερπη να αρθρώσει κυβερνητική πρόταση, διότι δεν είναι ομοιογενής ομάδα αλλά υφίσταται διαφορετικές εφευρισμένες μεταξύ των εργατών που οδηγούν και σε διαφορετικές διεκδικήσεις

MAX WEBER ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ

ΘΕΤΙΚΑ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΕΣ ΠΟΡΙΑΤΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ

- έμποροι
- επιχειρηματίες (αγροτικοί, βιοτεχνικοί κ.α.)
- «ελεύθερα επαγγελματίες»
εφοδιασμένα με ιδιαίτερες
ικανότητες ή εφεχούσα
πόρρωση (δικηγόροι, γιατροί,
καλλιτέχνες)
- εργάτες με βουλοπυδικές
ιδιότητες (δικές τους ή
καθημερινές ή κατο-
νιν εκπαίδευσης)

ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΕΣ ΠΟΡΙΑΤΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ

- α) ανεξαρτημένοι ειδικευέ-
νοι ή οι fm ειδικευμένοι
εργάτες
- β) ανεξιδιευτοί
- Μεταξύ τους φριόκονται
ως «μεσάα τσίφν»:
- α) ανεξαρτητοί αγρότες
- β) ανεξαρτητοί τεχνίτες
- γ) υπαλλήλοι (δημόσιοι
και ιδιωτές)